

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. CXXIX. Protestatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

in Clem. 1. §. nos itaque. col. fin. vers. quinto quaro de jurejur. & in c. statutum de Elect. Rota decis. 20. de prebend. similiter dicit Bart. in l. 4. de damn. infect. quod tempore officii prorogati idem dicatur officium, add. & Bald. in l. observare §. proficiisci in quest. 19. de offic. Procons. & in l. meminisse. eod. tit. & l. cum qui §. judicare ff. de jurisd. Corn. cons. 235. lib. 5.

II.

Prorogatio ibi non cadit aliqua, ubi non est jurisdictio aliqua, l. privatorum 3. C. de jurisd. & in cap. significasti. de foro compet. & l. 1. de judic. quia, quod non est, prorogari, vel extendi non potest, l. sed si manente §. cum l. preced. ff. de precar. Bart. in l. 4. in princ. ff. de damn. infect. Vasq. lib. 2. contr. jur. cap. 14. num. 2.

III.

Prorogatione ulterioris temporis non tollitur, sed tantum differtur exceptio, Alex. vol. 6. cons. 72. num. 7. Unde Camill. Borell. contr. 11. num. 22. scribit, quod prorogatio non dicatur liberatio, sed obligationis prius contractæ dilatio, per l. cum stipulatus 113. de V. O. Ungepaur. exerc. Justin. 11. q. 4. Gail. 2. observ. 30. n. 11. Hartm. Hartm. 3. pract. obs. 6. Marant. p. 4. dist. 2. n. 2. Ant. de Butr. in c. præterea. n. 25. de dilat. & dicitur eadem dilatio cum prima, l. sed et si manente §. ff. de precar. l. bonorum 24. ff. rem nat. bab. Bald. in repet. l. Emilia. n. 6. ff. de minor. Felin. in c. de causis. num. 1. de offic. & potest. judic. deleg. Gail. 1. obs. 91. n. 22. ubi limitat, tum non dici idem tempus, quando de præjudicio tertii agitur.

IV.

Prorogatio elapso termino amplius non conceditur, l. oratio 7. ff. de fer. l. sed si manente §. in pr. & §. 1. ff. de precar. l. 21. §. 5. ff. de recept. arb. Elect. Auguft. in ord. Process. judic. tit. 20. §. Wir lassen aber auch. vers. Jedoch daß solche prorogation. Reinh. Rosa ad Moller. Cons. Sax. n. 10. Gail. 1. obs. 91. n. 20. Matth. Coler. de process. execut. p. 1. c. 2. n. 34. Carpov. p. 1. cons. 16. def. 15. num. 4. Unde concessa prorogatione currit terminus à tempore indultæ dilationis, Chilian. König in process. c. 71. n. 3. nisi forsan per sententiam interlocutoriam prorogatio ad lapsum primi termini expressè restricta fuerit, quo casu terminus prorogatus non à tempore dilationis, sed à lapsu primi termini currit, Berlich. p. 1. conclus. 38. num. 78.

CAP. CXXVIII. Protectio.

Axioma I.

Protectio nullam jurisdictionem tribuit, c. ex parte 13. c. recepimus 8. de privileg. Petr. Peck. de jure quest. c. 22. num. 9. Contr. Brun. lib. 3. de legat. n. 10. Modit. §. Principum placita. dubit. 239. n. 4. Gail. 2. obs. 54. Mantie. lib. 27. de tacit. convent. tit. 7. n. 13. Menoch. 2. arb. jud. cas. 584. n. 4. & cons. 25. n. 25. Rol. à Vall. consil. 1. num. 47. vol. 2. Raudenf. cons. 27. num. 39. & 46. vol. 1. Pruckm. cons. 17. n. 86. vol. 1. Welenb. cons. 48. n.

30. Meichsner. in causa Engelheim contra Valsky tom. 2. lib. 2. decis. 4. num. 176. Tilem. de Benign. syntag. 1. decis. 4. vot. 10. num. 3. nec superioris jurisdictionem eximit, Frider. lib. 2. process. cap. 14. n. 4. & c. 36. n. 6. Thom. Michael de jurisd. concl. 55. lit. e. f. g. Ferrariens. tit. 15. gl. 18. num. 4. Regn. Sixtin. 3. cons. Marpurg 8. n. 49. & 107. Honded. cons. 15. n. 57. vol. 1. aut priscam libertatem imminuit, Bodin. 1. de Rep. c. 9. n. 108. Warem. ab Ehrenb. 1. de feder. c. 4. n. 13. Arnif. 1. de jur. Majest. c. 3. Natt. cons. 301. n. 1. Ruland. lib. 4. p. 4. de commissar. c. 3. ubi ait, non posse inde die Lands. Fürstl. Oberkeit induci, licet dicantur die oberste Schirmherren, quia potius evidens signum, non jurisdictionis est protectio, si peculiaribus pactis impetratur, sicut subtiliter consuluit Natta consil. 636. numer. 1. vid. Regner. Sixtin. 3. cons. Marpurg 8. num. 45. Victor in diss. de caus. exempt. imper. concl. 20. Gail. latè 2. obs. 54. per tot. siquidem ex tali submissione protectionis se submittens, acquirit potius defensionem, quam quod transferat jurisdictionem, contra se, Socin. cons. 74. n. 7. vol. 1. adducens Bart. in l. non dubito. de capt. & possim. reor. ubi ait, quod castra recommendata civitati, si mutant pallium, vel aliquid aliud in signum superioritatis, nihilominus maneat libera. Adde Schurf. cons. 69. vol. 1. Laudenf. in tr. de principe, sub tit. de confederat. pac. priv. 91. vers. 56. Sim. Pistor. cons. 19. n. 19. Modest. Pistor. cons. 43. n. 79. vol. 2. Vult. 3. consil. Marp. 19. num. 146.

II.

Protectio subditorum à suis dominis oppressorum est jus proprium Regis, quod cum concessionem jurisdictionis meri & mixti Imperii ad nullum magistratum transit. Hinc potentiores non possunt in protectionem recipere alienos rusticos vel eorum bona, neque debitores, qui, ne conveniantur, potentioribus serviunt, liberantur l. 1. 2. C. ut nemo ad suum patrocinium.

III.

Jus Clientelare hodiè usitatum semper intelligendum sine præjudicio Fisci & ordinarii Magistratus: itaque nec jurisdictione, nec collectandi, nec ea, quæ in pactis non sunt comprehensa, in Protectorem transeunt. Brunnem. ad l. 1. C. ut nemo ad suum patrocinium. n. 2.

CAP. CXXIX. Protestatio.

Axioma I.

Protestatio est defensio & juris sui executio, l. de pupillo §. §. si quis ipsi 7. ubi Bart. Jaf. & Dd. de oper. nov. nunc. quæ non habet ullam injuriam, l. injuriarum 13. in pr. ff. de injur. Welenb. 1. cons. 33. n. 29.

II.

Protestatio declarat actum, c. cum M. Ferrariensis 9. ubi Dd. de cons. Est enim secundum Alciat. in l. detestatio. ff. de V. S. animi nostri declaratio juris acquirendi vel conservandi vel

vel depellendi damni causa facta, vel ut Bart. ait in l. non solum. §. morte n. 11. de nov. op. nunc de nunciatio cum detestatione facta, quam in ipso actu necessariam esse, refert Alex. consil. 146. n. 32. vol. 5. cum si aliàs post actum facta fuerit, necesse sit plene docere de causa ipsius protestationis, Ferret. consil. 340. n. 7. Bertazol. consult. decis. consil. 386. n. 9. & in addit. lit. a.

III.

Protestatio conservat jus protestanti illud, l. non solum. §. §. mort. 6. ubi Bart. Jaf. Castr. de op. nov. nunc. l. 20. ff. de acquir. hered. Honded. consil. 89. n. 11. vol. 1. Cravett. consil. 662. num. 20. per l. & si quis 14. §. plerique §. ff. de Religios. Goedd. 1. Consil. Marp. 28. n. 27. Anton. Faber in C lib. 8. tit. 29. de fin. 51. n. 1. quia collocat cuique jus suum in tuto, l. si debitor 4. §. 1. ff. quib. mod. pign. solu. Bentin. decis. Bononiens. 72. num. 5. Carpzov. P. 1. Constit. 17. Defin. 16. num. 6. Port. consil. 61. n. 40. & consil. 177. n. 3. Cephal. consil. 296. & animum ab actu qui fit, tollit ac removet, d. l. et si quis 14. §. plerique §. l. qui in aliena 6. §. Cel. sus 7. ubi Bart. ff. de acquir. hered. Vult. 1. Consil. Marp. 29. n. 118. quia ratione etiam ea prodesse dicitur, c. cum venissent 2. extr. de in integr. rest. non tamen illi, qui contra ipsam protestationem facit, c. cum M. §. extr. de Const. c. olim. 20. extr. de Consil. & ideo præmittenda est, ne fiat alicui præjudicium circa jus suum, c. suborta 21. extr. de sent. & re judic. & quidem in omni contractu, ut sciatur contrahentium voluntas, c. consulti 20. extr. de Regularib. quapropter protestatione præmissa, mihi non imputatur, si per me non fiat, quo minus faciam, quod debeo, c. ult. extr. de appellat. Enimvero perdit regula præmissa officium suum, quando certa à lege forma præscripta est, qua jus partis conservandum sit: Tum enim non eundem effectum producit nuda protestatio, c. cum dilecta 22. Axiom. de rescript. C. Pisani. 29. de rescript. foliat. l. qui p. r. salutem. 33. de jurejur. Martil. decis. 58. n. 4. Carpzov. de Process. tit. 17. pag. 58. n. 4. Unde infert protestationem non æquipollere appellatoni, nec producere effectum suppletivum, Dan. Moller. lib. 1. semestr. 38. Pet. Heig. 2. q. 2. n. 30. Jac. Menoch. de recuper. poss. remed. 1. n. 170. Berlich. 1. concl. 49. num. 70.

Declarat (1.) Protestatio conservat jus in actibus meræ facultatis, non item in coactis, cum quis cogitur à lege vel homine quid facere; tunc enim nihil prodest protestatio, sed alio remedio querelæ vel appellatoni utendum est. l. 1. §. 2. quand. appell. l. 1. C. de Appell. Perez. C. de his, qui sponte muner. n. 3.

Declarat (2.) ut protestatio fiat in continenti vel à principio: quando enim agitur de præjudicio tertii, cui jus fuit quæsitum, protestatio ex intervallo non prodest, nec retrotrahitur ad tempus dispositionis. Ita si mater post alimenta filio jam præstita protestetur se filium aluisse non dandi, sed repetendi animo, non valet protestatio. Carpzov. P. 2. Constit. 10. Defin. 22. n. 6. 7. ita rebus jam investitis protestatio nautam & cauponem nihil juvat, ut unusquisque res suas servet,

nisi huic protestationi vectores & hospites consenserint. Ante receptionem autem Protestatio eos ab omni periculo liberat. Perez. C. de Naufrag. n. 14.

Limita (3.) in actibus tam longi temporis, qui præscriptionem causant; tunc enim licet continuo quis protestetur, protestationes nihil juvant. Brunnem. ad l. 5. C. de Agricol. & Censit. n. 1.

IV.

Protestatio sine causa nihil valet, nihilque operatur, Baldus in addit. ad Speculat. de testam. vers. sed pone heres & ad l. ult. in §. opposit. Cod. de edict. D. Adr. toll. Tiber. Decian. respons. 92. n. 75. vol. 2. & nullius effectus est, Gylman. tom. 2. p. 2. Cameral. vot. 29. n. 11. per l. utrum. 27. ff. de const. pecun. nec alii præjudicat, l. si Titius 33. ff. de novat. Gylman. d. vot. 29. n. 12. ubi addit, idem esse, siquidem ex causa facta sit, quæ non est vera, nec verisimilis, per l. huic autem 4. ff. si plus quam. per legem Falcid. Goedd. 3. Consil. Marp. 33. num. 293.

V.

Protestatio contra factum proprium, aut contra jus alteri quæsitum, vel saltem mox acquirendum facta, nihil operatur, c. sollicitudinem 44. extr. de appellat. cap. ut quis duas 25. extr. de Elect. l. ubi 188. ff. de R. I. Carpz. P. 2. Constit. 30. Defin. 11. n. 11. quando enim agitur de præjudicio tertii, cujus quæsitum fuit, protestatio ex intervallo facta nihil prodest, nec retrotrahitur ad tempus dispositionis, Tiraquell. in l. si unquam vers. libertis. n. 15. C. de revoc. donat. Decius in l. in ambiguis. n. 4. ff. de Reg. Jur. Castrensi. in l. heredes palam. §. si quis post. num. 4. in fin. ff. de testam. Carpz. P. 2. Constit. 10. Defin. 13. n. 7.

Limita: protestatio facta contraria à facto non semper vincitur, quando scilicet ex Protestantis solâ voluntate dependet. Brunnem. ad l. 1. C. de his, qui sponte muner. in fin.

VI.

Protestatio tollit præsumptionem doli. l. 1. C. uti possidet. l. si duo 3. ff. eod. l. si quis in tantum. C. unde vi. Bald. in Aub. sed cum testator. C. ad L. Cornel. de fals. circ. fin. Guid. Pap. in sing. num. 609.

VII.

Protestatio virium (agendi & cumulandi diversa remedia) purgat & absurditatem omnem tollit, Cujac. in com. ad l. 76. §. qui Mutiana 7. de leg. 2. p. m. 1354. C. & D. per l. 1. §. 4. Quod Legator.

VIII.

Protestationes non retrotrahuntur & frustra fiunt post actum semel perfectum, l. fin. C. de negot. gest. præcedere enim debent actus, non sequi, l. fin. §. item si prædixerit ff. Naut. Caupon. stabul. l. sed et si pupillus 11. §. de quo 2. ff. de instit. act. Unde quia in judiciis nulla protestatio facta inveniatur ante litem contestatam, nec protestanti super eo, quod non apparet, credi debet, l. apud eos 13. C. de fid. instrum. post litem contestatam frustra protestationes fiunt, quia in judiciis quasi contrahitur, Novell. 53. §. illud.

(Q)

in

in *Auth. de exhibend. reis. l. 3. §. idem scribit 11. ff. de pecul. ac fit quædam novatio, l. aliam 29. ff. de novat. l. non solum 86. de Reg. Jur. nec poenitentia locus est, *Auth. qui semel Cod. quom. & quand. judex. Alciat. Jason. in l. 4. C. de pact. vi-* de tamen & Durand. *de arte test. caut. 51. num. 3.* dum ait, protestationem in futurum concipi debere, ne per actus ex intervallo factos videatur, à protestatione recessum, quandoquidem si simplex esset facta demonstratio, non porrigeretur, nisi ad actum, qui tunc fieret, vel postea in continenti, non autem ad eum, qui ex intervallo fieri contingeret, vide & *l. per intentionem 4. & ibi gloss. C. de usur. Bartol. in l. item quia §. fin. n. 3. ff. de pactis. l. qui in aliena. §. fin. num. 5. vers. & adverte ad illud. ff. de acquirend. hered. & ibidem Alexand. n. 4. & d. l. non solum. §. morte. num. 16. ibidemque Imol. Roman. Alberic. ff. de nov. oper. nunc. Laur. Tennin. de Causel. caut. 96. n. 5.**

IX.

Protestatio contra solennia alicujus actus adjecta, est irrita & nulla, Dan. Moller. *lib. 4. semestr. 36. §. 1. & seqq. Matth. Coler. de process. executiv. p. 3. cap. 8. in fin. Petr. Heig. p. 2. q. 2. num. 31. Christoph. Zobel. part. 1. different. 36. num. 11. Gail. 1. observ. 107. num. 11. Carpz. P. 1. Constit. 16. Defin. 4. n. 4. & Constit. 17. Defin. 2. num. 4.*

X.

Protestatio interposita super eo, quod non dependet à voluntate partium, sed ex dispositione juris, protestantem non relevat, Guid. Pap. *q. 72. n. 2. Garf. Mastril. decis. 40. n. 2. Schultz. observ. 48. n. 16. Carpz. P. 1. Constit. 11. Defin. 11. num. 4. & protestatio, & denunciatio ejus actus, ad quem quis tenetur, nullius est momenti, arg. l. Quintus 48. in fin. mandat. l. si fidejussor. 31. de fidejuss.*

Quia privatus nequit efficere, quo minus valeant Leges *l. 27. ff. de R. J. ita ergo debitor protestans contra venditionem pignoris, quam facit Creditor, nihil agit l. debitoris. 2. C. debitor vend. pign. Sic qui emendo rem alienam protestatur, non poterit hac protestatione jus veri domini tollere. Sic protestatio injuriam illatam non exulat, l. si non convitii. 5. C. de injur.*

XI.

Non quid protestans locutus est, sed quid senserit, potissimum inspicere debet, arg. *l. Divus 15. §. item Senatus. ff. ad L. Cornel. de falsi. l. 6. §. verbum. ff. de verb. signif. l. ubi 19. §. 1. ff. ad Senat. ult. Trebell. Carpzov. P. 1. Constit. 19. Defin. 22. num. 7.*

XII.

Protestatio unica regulariter non sufficit, *l. fin. ibi: denunciationibus frequenter interpositis. Cod. de usur. pupill. sed necesse est eam aliquoties repetere, glossa singularis in cap. cupientes. §. quod si per viginti. verb. proposita. de Elect. in 6. Alexand. in l. properandum. §. fin. autem utrum. n. 5. ibidemque Jason. num. 3. Cod. de judic. Quando autem unica etiam sufficiat, vid. apud Alexand. in l. de pupillo. §. si quis ipsi Pratori. num. 2. de*

nov. oper. nunc. Francisc. in cap. ex ratione de appellat. v. 46. Gail. 1. observ. 141. n. 9.

XIII.

Protestatio clandestina unius valet, si objectum metum non audeat protestari. *P. Gerard. singul. 80.*

XIV.

Protestatione legitimâ pendente nihil innovandum. *Bald. in auth. sed jam C. depos. legitima verò & valida est protestatio etiam non lecta, sed parti data vel domui affixa. Bald. in l. fin. C. de Neg. Gest.*

XV.

Per protestationem actus voluntarii possunt limitari. *Felinus in cap. cum decessissent. num. 30. vers. limites. de constit. per l. 2. si quis cautio.* Unde protestationem faciens contra privilegium non intendit ei renunciare, sed protestatione illa juvatur. *Roman. consil. 252. Felin. d. loco, imò etiam si contrarium actum privilegio fecisset, tum propter protestationem non sibi prajudicasset. Bart. in l. 1. C. qui spont. man. publ. idem juris esse in his, quæ tractum habent successivum etiam sine protestatione, post Bart. in l. fin. n. 1. C. de const. Princip. tradit Gylman. l. p. 2. tit. 11. vot. 5. num. 39.*

XVI.

Protestatio non est necessaria, si alio modo quam per protestationem consiliari possit. *Abbas in capite plerique extr. de rescript. & in cap. ex transmissa. extr. de prescript. Alex. in l. qui in aliena. §. 1. col. 3. ff. de acquirend. hered. & consil. 161. num. 2. vol. 2. Paul. de Caltr. consil. 21. colum. 6. Philipp. Matth. 1. Consil. Marpurg. 22. num. 64.*

XVII.

PROTESTATIO contraria facto non revelat, *l. cum in plures 60. §. locator 6. ff. locati. c. gratum 20. de officio deleg. c. ult. de homicid. Oldrad. consil. 107. n. 10. vers. ad sextam & consil. 302. num. 10. vers. & quod dicit. Bald. consil. 489. Quia copiose, in princ. lib. 3. Cephal. consil. 222. lib. 2. ubi multipliciter declarat. *Surd. consil. 371. num. 67. vol. 3. & decis. 70. num. 8. & decis. 246. num. 4. Cardinal. Tusch. practice conclus. tom. 6. lit. P. conclus. 944. per totam. Campan. in divers. Juris Canon. rubr. 11. cap. 13. num. 185. Mar. Antonin. var. resol. lib. 1. resol. 55. num. 9. [Mynsing. 1. resp. 8. num. 4. & seqq. Gail. 2. observ. 101. Ernest. Cothman. 2. consil. 59. num. 7. Aleman. in palastr. consultat. 5. p. m. 275. Cravett. consil. 605. num. 5. Harprecht. in Comm. ad §. 1. n. 78. Inst. de injur. Covarr. 1. var. resol. n. 8. ubi de injuria facta vid. Exemplum.] Polydor. Ripa observ. 194. per tot. Vincent. Carott. in singularib. suis, sing. 278. ubi intelligit, quando protestatio verè facto contraria est, secus si præsumptivè tantum. Ratio est, quia protestatio tollitur, & cessat per actum subsequenter contra-**

trarium. Signor. de Homod. *consil.* 75. num. 21. & 22. *vers. praterea non obstant.* Cephal. *consil.* 222. num. 14. *vers. tertio prae-mitto lib.* 2. Cravett. *consil.* 463. num. 18. & *consil.* 605. n. 5. & *consil.* 691. in fin. Surd. *consil.* 8. n. 28. & *consil.* 136. n. 42. Menoch. *consil.* 375. n. 275. n. 28. Rot. *decis.* 539. n. 6. apud Farinacium *part.* 2. *recent.* Et protestans si non repetat in omnibus protestationem, censetur ab ea recessisse. Rota apud Paul. de Rubeis *decis.* 29. num. 19. & *decis.* 91. n. 12. *tom.* 2. *divers.* alias *part.* 6. *recent.*

Intellige, quando protestatio fit, ut tollat factum contrarium, tunc enim non relevat; si verò fiat ad tollendam mentem & praesumptionem, quae resularet ab ipso facto contrario, bene operatur, & valet. Alex. *consil.* 130. in fin. n. 16. *versic. quia ut dicit, lib.* 4. quem refert Cardin. Tusch. *d. lit. P. conclus.* 944. n. 38. [Unde si protestor, quod non velim respondere, me respondente, nihil aget protestatio. *l. in bello* 12. §. *facti* 2. ff. *de captiv. & posthum.* Mynf. 3. *observ.* 74. Argentoratens. *l. consil.* 11. n. 14.]

Intellige etiam, quando actus verè est contrarius, ita ut non possit compati cum protestatione, alias secus, & ideò actus dubius non facit recedere à protestatione. Bart. in *l. non solum*. §. *morte*. num. 29. *vers.* & tunc ubi Alex. num. 15. & 16. & Jas. num. 14. ff. *de novi oper. nunciat.* quos refert Cardin. Tusch. *d. lit. P. conclus.* 944. num. 33. Unde protestatio, seu reservatio non tollitur, quando factum compati-tur cum protestatione. Surdus *consil.* 143. n. 18. & 59. vel quando ille actus fit cum protestatione de non recedendo. Decian. *consil.* 13. n. 25. & 26. *lib.* 2.

Limita I. Axioma non procedere in iis, in quibus factum dependet à sola voluntate protestantis, quia tunc attenditur protestatio contraria facto in praedici-cium ipsius protestantis. Bart. in *l. qui in aliena*. §. *Celsus*. ff. *de acquirend. hered.* & in *l. non solum*. §. *morte*. num. 17. ff. *de novi oper. nunciat.* Alex. *consil.* 7. *Videretur*. num. 12. *vers. nec obstat.* Petr. de Anch. *consil.* 33. *Per statutum*, ubi secus dicit, quando factum non pendet totum à voluntate protestantis, refert Card. Tusch. *d. lit. P. conclus.* 944. num. 41. de quo etiam Menoch. de *presumpt.* lib. 1. *pres.* 97. num. 26. & *lib.* 3. *pres.* 45. n. 22. Sigismund. Scacc. de *Judic.* lib. 2. *cap.* 11. n. 58. Joh. Dominic. Gaito de *credit.* *cap.* 2. *tit.* 8. num. 1674. & *seq.* [Siquidem protestationes in his dun-

taxat operantur, quae à voluntate protestantis dependent, Bart. in *l. Nescennius*. ff. *de negot. gest.* cum quae protestantis voluntate non dependent, nullum etiam habeant effectum. Cacharan. *decis.* *Pedemont.* 39. num. 28. ac frustra quis protestatur contra dispositionem juris, & circa id, quod non est in potestate sua. *l. Papinianus* 14. ff. *de publician. act.* Bart. in *l. alimenta* 11. C. *de negot. gest.* ne hominis voluntas sit fortior voluntate & dispositione Legis, quod absurdum esset. *l. nemo* 55. ff. *de legat.* 1. Galiaul. in *l. Gallus*. §. *quedam* ff. *de liber. & posthum.* Vulreij. 3. *Consil.* Marp. 23. n. 7.

Limita II. hanc regulam restringi ad unum idemque factum, non autem extendi ad diversum. *l. 4.* §. 1. ff. *quib. mod. pign. solv.*

Limita III. non obtinere quando protestatio actus futuros recipit praesente & consentiente adversario. Bartol. in *l. l. i. non solum*. n. 16. ff. *de novi oper. nunciat.* Farin. 1. *consil. criminal.* 54. num. 18. cum protestatio interposita circa praeterita non tollit ac limitat contractum, nisi contrahentes ipsi consentiant. Bart. in *l. si ita praescriptum*. num. 1. *de legat.* 1. Ruin. *consil.* 64. num. 1. & 8. vol. 1. & *consil.* 167. n. 4. vol. 2. Cephal. *consil.* 94. n. 20. vol. 1. & protestatio contraria his, quae postea fiunt, consensum impediatur. *d. l. qui aliena* 6. §. *ult.* ff. *de acquirend. hered.* Oldend. *cl.* 3. *act.* 7. eaque non ad actum secundum, sed ad primum, maximè quando actus sic factus ex intervallo trahitur. Ripa in *cap. cum Marseo*. num. 101. *vers. quinto quæro. extr. de constit.* Pacian. *consil.* 18. num. 86.]

CAP. CXXX. Protocollum.

Axioma I.

Quoties de veritate vel intellectu instrumenti quaestio est, protocolli exhibitio peti potest. *Mev. P. 8. Decis.* 404.

II.

Quoties dissonat protocollum & instrumentum ex eo desumptum, major fides est protocollo *l. 6.* §. *pen.* & *ult.* ff. *de edendo*. Bart. in *l. Sempronius* num. 3. ff. *de Legat.* 2. Anton. Fab. in *Cod. lib.* 4. *tit.* 16. *defin.* 24. n. 5. Nam cujusque rei origo est spectanda, à quâ velut à fonte cætera proficiunt.

Limita: modò protocollum habeat sua requisita, non curialia, sed substantialia negotii, e. gr. quid actum, quò tempore, inter quos, &c. *ordin.*

(Q) 2

Notar.